

UMĚLECKÁ ČINNOST DIVADLA V DLOUHÉ

V ROCE 2009

OD VELKÉ OPERETY K DIVADLU V DLOUHÉ

4. 12. 2009 JSME OSLAVILI VÝROČÍ 80 LET

DIVADELNÍ ČINNOST V DLOUHÉ TRÍDĚ 39

Při příležitosti tohoto významného jubilea jsme připravili pro čestné hosty komponovaný večer, během kterého jsme uvedli premiéru inscenace U Hitlerů v kuchyni. Po premiéře následoval další program s dobovou hudbou (Sestry Havelkovy) a s ukázkami z operety Píseň

pouště, která měla premiéru právě před 80 lety.

Protože historie tohoto sálu není mimo odborné divadelní kruhy příliš známá, vydali jsme publikaci, která mapuje nejdůležitější mezníky v historii divadla: éru Velké operety, období divadla pro děti a mládež a současnou éru Divadla v Dlouhé.

OD VELKÉ OPERETY K DIVADLU V DLOUHÉ

fotografie z oslav výročí 80 let od zahájení divadelní činnosti v Dlouhé třídě

PREMIÉRA: U Hitlerů v kuchyni—děkovačka

NEON: divácký vchod

KONCERT: Sestry Havelkovy—kavárna

RAUT pro čestné hosty slavnostního večera

DALŠÍ PROGRAM: Václav Havel: Ela, Hela a stop

VÝSTAVA k 80 letům divadla a raut pro čestné hosty

DALŠÍ PROGRAM: Píseň pouště

VÝKONOVÉ UKAZATELE

Celkem akcí pořádaných divadlem **353**

Z toho:

• počet představení na vlastní scéně vlastním souborem	235
• počet představení vlastního souboru na zájezdech	30
• počet představení hostů a v rámci spolupořádání	74
• pronájmy k divadelním účelům	14

nejvyšší počet diváků v historii Divadla v Dlouhé

Celkový počet diváků na domácí scéně **92.001**

Z toho:

• počet dětských a studentských diváků	47.765
• podíl dětských diváků v publiku	52 %

Procento návštěvnosti **98 %**

ÚSPĚCHY A OCENĚNÍ V ROCE 2009

CENY ALFÉRA RADOKA

V této nejprestižnější české divadelní anketě získalo Divadlo v Dlouhé již tradičně řadu hlasů odborné veřejnosti a divadelních kritiků:

Druhé místo v kategorii DIVADLO ROKU

Divadlo v Dlouhé bylo v roce 2009 oceněno jako druhé nejlepší české divadlo, pouhý jeden hlas za Činoherním klubem.

Inscenace **Vějíř s broskvovými květy** byla hodnocena jako čtvrtá nejlepší inscenace uplynulého roku.

V této kategorii získala hlasy také inscenace *Oněgin byl Rusák*.

V kategorii **Scénografie roku** bodovala Michaela Hořejší (5. místo) za kostýmy a líčení k inscenaci **Vějíř s broskvovými květy**, za scénografii k této inscenaci získal hlasy také Ján Zavorský.

V kategorii **Hudba roku se na druhém místě umístila hudba Richarda Dvořáka k inscenaci Vějíř s broskvovými květy**. Hlasy získal také Jan Vondráček za hudbu k inscenaci *Experiment*.

V kategorii **Hra roku** se na 7.—8. místě umístila hra *Oněgin byl Rusák*.

V kategorii **Ženský herecký výkon roku** získaly hlasy Helena Dvořáková a Klára Oltová (obě za roli v inscenaci *Vějíř s broskvovými květy*) a Lenka Veliká za roli v inscenaci *Oněgin byl Rusák*.

V kategorii **Mužský herecký výkon roku** získali hlasy kritiků Jan Vondráček za roli pana Jana v inscenaci *Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách* a Miloslav König za roli v inscenaci *Vějíř s broskvovými květy*.

V kategorii **Talent roku** získal hlasy herec našeho divadla Miloslav König.

Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách

Vějíř s broskvovými květy

IX. ROČNÍK GRAND FESTIVALU SMÍCHU V PARDUBICÍCH

Festivalu jsme se účastnili s inscenací *Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách*. Tato inscenace získala cenu **Komedie diváků** (nejlepší komedie podle hodnocení diváků). **Jan Vondráček** získal za roli Pana Jana cenu za nejlepší mužský herecký výkon. Jan Vondráček je držitelem této ceny již podruhé.

GRAND FESTIVAL
SMÍCHU

ÚSPĚCHY A OCENĚNÍ V ROCE 2009

pokračování

VELKÁ ANKETA INTERNETOVÉHO PORTÁLU I-DIVADLO.CZ o nejlepší divadelní inscenaci roku, nejoblíbenější divadlo, nejlepší herecké výkony a jiné počiny:

V kategorii **NEJLEPŠÍ INSCENACE ROKU** zvítězil **Vějíř s broskvovými květy**. Na třetím místě se umístila další naše inscenace **Oněgin byl Rusák**. Hlasy dostaly také inscenace Experiment a Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách.

V kategorii **JINÝ UMĚLECKÝ POČIN ROKU** zvítězila kostýmní výtvarnice Michaela Hořejší za kostýmy k inscenaci **Vějíř s broskvovými květy**.

Na prvním místě v kategorii NEJOBLÍBENĚJŠÍ DIVADLO ROKU jsme se umístili již potřetí (také v letech 2004 a 2005). V ostatních letech jsme byli vždy mezi třemi nejoblíbenějšími divadly.

V kategorii **NEJLEPŠÍ MUŽSKÝ HERECKÝ VÝKON ROKU** získal 2. místo **Jan Vondráček** jako Vyprávěč Liou (**Vějíř s broskvovými květy**).

Kategorie

AKCE ROKU

Oba festivaly (**Dítě v Dlouhé** a **I3+**), pořádané naším divadlem se umístily v první desítce nejlepších akcí uplynulého roku.

Vějíř s broskvovými květy

Oněgin byl Rusák

Divadelní noviny 10 / 2009

SUKCES MĚSÍCE

Jako sukces měsíce byla vyhodnocena inscenace režisérky Hany Burešové

LÉKAŘ SVÉ CTI

„... Režisérka spolu s výtvarníky Martinem Černým, Hanou Fischerovou a komponistou Vladimírem Franzem vyklenuli úctyhodný divadelní tvar.“

Lékař své cti

Recenze v témže čísle Divadelních novin je uvozena větou „**Calderonův Lékař své cti v Dlouhé je skutečnou divadelní událostí**“ (Zdeněk Hořínek).

ÚSPĚCHY A OCENĚNÍ V ROCE 2009

pokračování

TOP TEN podle Lidových novin

V přehledu deseti nejlepších inscenací, které se urodily v českých divadlech v roce 2009 se objevily hned dvě inscenace Divadla v Dlouhé: **U HITLERŮ V KUCHYNI** a česká premiéra hry Viliama Klimáčka **KOMUNISMUS**, kterou jsme uvedli formou scénického čtení.

Nominace na Ceny Sazky a Divadelních novin

Herec Miroslav Táborský a režisérka Hana Burešová byli nominováni na ceny Sazky a Divadelních novin—**Miroslav Táborský** byl nominován v kategorii **herecký výkon sezony** bez ohledu na žánr za roli Dona Gutierra v inscenaci **LÉKAŘ SVÉ CTI**, **Hana Burešová** za režii inscenace **LÉKAŘ SVÉ CTI**.

Anketa Divadelních novin—Inscenace roku 2009

V anketě divadelních kritiků bodovala opakovaně kmenová režisérka a členka uměleckého vedení Divadla v Dlouhé **Hana Burešová**. Na šestém místě se umístila její inscenace z Městského divadla Brno **Síla zvyku** a hned za ní inscenace Divadla v Dlouhé **LÉKAŘ SVÉ CTI**.

Burešová je tak dle Divadelních novin **nejúspěšnější loňskou režisérkou**, neboť jako jediná je v anketě výrazně zastoupena více než jednou inscenací.

Hlasy kritiků získaly i obě další premiéry Divadla v Dlouhé: **MOMO** a **zloději času** a **U Hitlerů v kuchyni** a scénické čtení **Ja malkáč**.

Ceny Thalie—v kategorii Opereta, muzikál a jiný hudebně dramatický žánr získal cenu za nejlepší mužský herecký výkon člen souboru Divadla v Dlouhé **Vlastimil Zavřel** (role komisaře Josefa Ledviny v muzikálu **Adéla ještě nevečeřela**, Divadlo Broadway).

Přestože cenu získal Vlastimil Zavřel za roli na jiné scéně, ocenění opět potvrzuje všestrannost hereckého souboru Divadla v Dlouhé.

PREMIÉRY ROKU 2009

Pedro Calderón de la Barca

LÉKAŘ SVÉ CTI

česká premiéra

Režie: Hana Burešová

Překlad: Vladimír Mikeš

Scéna: Martin Černý

Kostýmy: Hana Fišerová

Hudba: Vladimír Franz

Premiéra 4. dubna 2009

Hrají: Miroslav Táborský - Don Gutierre, Helena Dvořáková - Doña Mencía de Acuña, Miroslav Hanuš - Král Don Pedro, Klára Sedláčková-Oltová - Doña Leonora, Miloslav König - Infant Don Enrique, Tomáš Turek - Don Arias, Michaela Doležalová - Jacinta, otrokyně, Martin Matejka - Coquín, sluha, Jiří Wohanka - Ludovico, ranhojič, a další

Hra Lékař své cti, kterou pro nás nově přeložil Vladimír Mikeš, patří mezi nejznámější Calderónova dramata cti. Podobných her najdeme u Calderóna ještě několik (např. Za tajnou urážku tajná pomsta, Malíř své hanby). Všem je společný jeden paradox: jsou označovány za dramata cti, ale trestající vraždí nejčastěji ze žárlivosti, k níž stačí podezření, žárlivost jej bezhlavě žene až za hranice rozumu. Ale i tam, kde nešlo jen o pouhé podezření, se mstitel svého úkolu léká, vysvětluje jej jako povinné hrdinství, takže v obou případech jako bychom přihlíželi chladnokrevné vraždě. V dnešním světě, plném krutosti a fanatismu, nabývají tato dramata nové aktuálnosti.

Z recenzí:

Hana Burešová v Divadle v Dlouhé znovu ukázala, jaká síla prýští z její výjimečné tvorby

Právě tak akorát na přelomu prvního a druhého čtvrtletí uvedla Hana Burešová v Divadle v Dlouhé do života inscenaci, hodnou poznamenání jako tip na Inscenaci roku: Calderónova Lékaře své cti. ... Vladimír Franz loni poprvé nedobyl za scénickou hudbu ani nominaci na Cenu Alfréda Radoka. Letos bude mít minimálně jednu. Jeho hudební part k Lékaři své cti klene oblouk od barokních monumentů k soudobému minimalismu opepřenému záměrnými disharmoniemi, kompatibilními s tím, co se děje v duších postav. V titulní roli vytváří Miroslav Táborský vlastní cti dbalého žárlivého zoufalce zmítaného podezíravostí a falešným, společensky ovšem akceptovaným a inkvizicí po staletí utužovaným pojetím ochrany rodového jména před ženskou proradností.

Mistrovský výkon, stejně jako Helena Dvořáková v roli krátkozrakou hněvivostí utýrané manželky. Přesnou skladbu charakterů potvrzují také Miloslav König (záletný infant don Enrique), Marie Turková nebo Klára Sedláčková-Oltová (zhrzená Dona Leonora), a v jediné plebejsky odlehčené figurce Coquina také Martin Matejka. Chtělo se po premiéře volat bravo.

(Jiří P. Kříž, Právo)

Divadlo vysokého stylu

Nastudováním Calderónovy hry Lékař své cti pokračuje Divadlo v Dlouhé v cestě nastoupené Senekovou Faidrou. Znovu objevuje text, který provokuje svou „nepřízřůsobivostí“ inscenačním trendům. ... Lékař své cti v Dlouhé nekončí happyendem, ale strhává diváky silou velkých vášní, divadlem vysokého stylu, který je zde doveden k dokonalosti.

(Jana Paterová, Lidové noviny)

PREMIÉRY ROKU 2009

Michael Ende

MOMO A ZLODĚJI ČASU

Dramatizace a režie: Jiří Havelka

Překlad: Milada Misárková

Scéna a kostýmy: Marek Zákostelecký

Hudba: Dominik Renč

česká premiéra

Premiéra 30. května 2009

Hrají: Michaela Doležalová, Čeněk Koliáš, Miloslav König, Ivana Lokajová, Jaroslava Pokorná, Peter Varga, Lenka Veliká, Martin Veliký, Vlastimil Zavřel a Magdalena Zimová.

Nevšední příběh neobyčejného děvčátka Momo nás zavede do šedivého města, ve kterém nelítostní zloději ukradli lidem čas. Malá Momo se rozhodne jim ho vrátit, a vydá se proto hledat kouzelného správce času, aby jej požádala o pomoc. Po Nekonečném příběhu mají dětské diváci možnost se seznámit s další nevšední pohádkou z autorské dílny Michaela Ende. Inscenaci s herci našeho divadla připravil mladý režisér Jiří Havelka (loňský nositel Ceny Alfréda Radoka v kategorii Talent roku) navazuje na řadu rodinných představení v Divadle v Dlouhé „pro děti a jejich rodiče“.

Z recenzí:

Divadlo v Dlouhé se již blýsklo zdařilými jevištními realizacemi textů Terryho Pratchetta. Nyní sáhlo po dalším věhlasném autoru fantastického světa Michaelu Endeovi. A nová hra Momo a zloději času je opět coby adaptace literárního díla mimořádná. Třebaže jde nepochybně o hru směřovanou na dětskou část publika (nová hra navíc otevřela i zakončuje červnový 11. ročník festivalu Dítě v Dlouhé), inscenace pracuje s jevištními nápady, které mnohdy odkazují přímo na svět dospělých. Mladý talentovaný divadelník Jiří Havelka tak vytvořil inscenaci co nejbližší duchu knižní předlohy. A bezděky tím následoval spisovatelova vlastní slova, že jeho dílo je určeno pro děti od 8 do 80 let. Divadelní příběh bezelstné dívky Momo, která se zčistajasna objeví v jednom malém městečku a spojí svůj osud s osudy domorodců, zůstává především pohádkou. Hravou, barevnou, veselou, s přesně vymezenou podstatou Dobra a Zla. Napomáhá tomu jednak vysoká herecká stylizace postav holiče, metaře, hostinského atd., jednak i kostýmy s pestrými vzory a malovaná scéna...

(Jan Vnouček, Tyden.cz)

PREMIÉRY ROKU 2009

Arnošt Goldflam

U HITLERŮ V KUCHYNI

Režie: Jan Borna

Scénická výprava: Jaroslav Milfajt

Kostýmy: Petra Štětínová Goldflamová

Hudba: Milan Potoček

Premiéra 4. prosince 2009

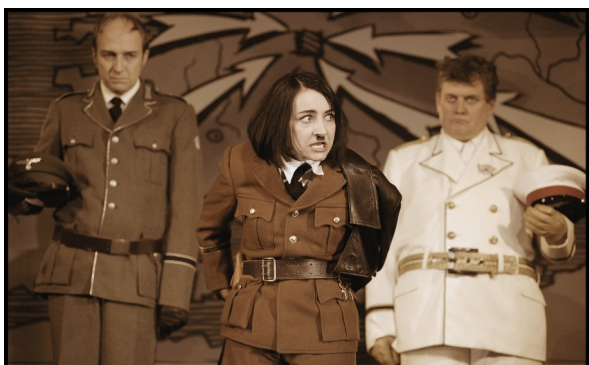
Hrají: Arnošt Goldflam, Pavel Tesař, Miroslav Hanuš, Jan Vondráček, Čeněk Koliáš, Vlastimil Zavřel, Magdalena Zimová, Marie Turková, Ivana Lokajová, Milan Potoček, Tomáš Rejholec, Pavel Lipták a další.

Umění má v boji s neofašismem a neonacismem jen omezené možnosti, ale přesto jich musí využívat, a to zejména dnes. Krátká groteskní minidramata Arnošta Goldflama používají zbraň všemi fašisty nenáviděnou - humor. Grotesknost jeho příběhů vychází ze srážky tupé směšné idyl civilních životů fašistických idolů (Hitler, Braunová, Göring apod.) se zrůdnostmi, které ve jménu moci a ideologie napáchali. Otcem tohoto groteskního vidění je Chaplinův film Diktátor a Divadlo v Dlouhé přišlo s jeho pravnučkou - "U Hitlerů v kuchyni".

z recenzí

„Smějící se bestie“ Goldflam

Případů, kdy lze bez uzardění napsat, že domácí autor napsal skvělou hru a režisér ji nastudoval s vynalézavostí a vtipem, je tak jeden dva za sezonu. Goldflamův text *U Hitlerů v kuchyni* v režii Jana Borny si ale tuhle charakteristiku plně zaslouží. Utahovat si z nácků je nesmrtelná zábava, které se lze oddávat kdykoliv. A navíc Goldflamův text jde ve stopách nejlepších tradic domácí satiry, ironie i perzifláže a vlastně i již zapomenutého umění apokryfu. Autor zkrátka dokazuje, že titul *Smějící se bestie* Češi nedostali nadarmo a je i trochu děsivé, že humor na tuhle adresu je dnes i reakcí na dost konkrétní záležitosti. Hra sice již měla českou premiéru před dvěma lety v HaDivadle, a to za složitých podmínek, které nevěstily nic dobrého: sám autor tehdy vyslovil nesouhlas s nastudováním. Nyní se tedy text dočkal plné satisfakce, neboť Jan Borna jeho potenciál využil beze zbytku. ... Jan Borna Goldflamův sarkasmus svedl do jednotného stylového rámce. Jednak autora poslal na jeviště a nechal ho vtipně komentovat každou dějovou změnu, a pak ještě vymyslel operetní mezihry (výborná hudební dramaturgie), v nichž si starého operetáka zahrál neodolatelný Vlastimil Zavřel ... Divadlo v Dlouhé má prostě od minulého pátku na repertoáru skutečný hit, který nabízí jasnou výpověď promixovanou hořkým humorem. Goldflamova a Bornova výmluvná kombinace hrůzné reality s banalitou a kýčovitostí patří k jednomu z nejučinnějších zpracování daného tématu.

Jana Machalická, Lidové noviny

PREMIÉRY ROKU 2009—scénická čtení

L'ubo Dobrovoda

JA MALKÁČ

Román smutno-srandovinový. Takýtok.

Režie kolektiv

Premiéra 12. 2. 2009, derniéra 20. 12. 2009

Hrají: Martin Matejka, Martin Veliký, Peter Varga, Magdalena Zimová a David Deutscha

první uvedení

V rámci cyklu „Slovenské večery v Dlouhé“ jsme uvedli hru, která nahlíží soužití jedné česko-slovenské rodiny očima pětiletého kluka koncem 60. let 20. století. Tento scénický náčrt podle velmi populárních románů Ľuba Dobrovody *Ja malkáč* a *Ja veľkáč* se při premiéře dočkal ovací ve stoje a mnoha poklon od přítomného autora. Na repertoáru zůstal *Malkáč* až do prosince a dočkal se 15 repríz.

Z recenzi:

*Premiéra *Ja malkáč*—to byla demonstrace síly, totiž slovenského humoru a zdravé sebeironie... Tlumočit Dobrovodův humor mohou identicky právě jen v Dlouhé, a to ještě jen její slovenská avantgarda, která se s ním ztotožní nejlépe. Martin Veliký (*Malkáč*), Magdalena Zimová (*Mama*), Peter Varga (*Tatko*) a Martin Matejka (*Stará mama*) jsou boží.*

J. P. Kříž, Právo

Wiliam Klimáček

KOMUNISMUS

česká premiéra

Překlad a režie Karel Král

Premiéra 19. 11. 2009

Hrají: Jakub Špalek, Hana Burešová, Helena Dvořáková, Miloslav König, Jiří Wohanka, Martin Veliký

Co kdybychom se ráno probudili, a ejhle, posledních dvacet let byl jen sen: vůkol je malý, československý, policejní stát... Představě, že je tu zas KOMUNISMUS, je věnováno listopadové, něžné, a možná i revoluční scénické čtení.

Z recenzi:

...Karel Král ji v Dlouhé uvedl jako scénické čtení a přidržel se civilně neokázalého pojetí, které prořezávaly přesně vypointované momenty zvratů. Báječně si pohrál s druhým dějstvím a prokázal velký cit pro tragigroteskní vyznění estébáckého výsledku. Jeho estébák (Martin Veliký) neřve, nekácí stoly, je stále klidný, a přesto se rozrůstá do nestvůrné a hlavně amébovitě podoby. Pár konfrontovaný s nepříjemnou pravdou o sobě hrají Helena Dvořáková a Jakub Špalek a jejich trápení se mnohem víc odehrává uvnitř, v jejich na kusy trhaných srdcích. Celková výrazová uměřenost dodala příběhu naléhavost jiného druhu: to, co se odehrávalo, bylo ve své děsivosti přirozené až všední. Žádná přibližnost, jen uvěřitelná fakta. Neotřelý byl i nápad přivolat na jeviště hrdinčino alter ego (Hana Burešová), které je smutnou (vyčítavou, ironickou) ozvěnou jejích replik.

Jana Machalická, Lidové noviny

DERNIÉRY ROKU 2009

Henrik Ibsen—DIVOKÁ KACHNA

režie Jan Nebeský

premiéra 13. září 2005

derniéra 14. května 2009

počet repríz 40

Cena Alfréda Radoka za ženský herecký výkon pro Jaroslavu Pokornou za roli Hedviky.

Zuzana Ferenczová-Anton Medowits—Solitaire.sk

Režie: Karel Král

Premiéra 25. října 2008

Derniéra 29. června 2009

počet repríz 4

scénické čtení

první uvedení

L'ubo Dobrovoda—Ja Malkáč

Režie kolektiv.

První uvedení

Premiéra 12. 2. 2009

derniéra 20. 12. 2009

počet repríz 15

scénické čtení

první uvedení

DÁLE NA REPERTOÁRU

Petr Skoumal-Emanuel Frynta-Pavel Šrut-Jan Vodňanský KDYBY PRASE MĚLO KŘÍDLA

režie Jan Borna

premiéra 14. prosince 1996, počet repríz 252

Vian-Cami-Borna a kolektiv

KABARET VIAN-CAMI

režie Jan Borna

premiéra 5. února 1999, počet repríz 187

první uvedení

Kdyby prase mělo křídla

Ludvík Aškenazy-Jan Borna—JAK JSEM SE ZTRATIL

režie Jan Borna

premiéra 26. února 2000, počet repríz 290

první uvedení

Terry Pratchett-Stephen Briggs—SODNÉ SESTRY

režie Hana Burešová, premiéra 27. dubna 2001, počet repríz 148

první uvedení

Soudné sestry

DÁLE NA REPERTOÁRU—pokračování

F. M. Dostojevskij-A. Camus—BĚSI

režie Hana Burešová, premiéra 20. dubna 2002, počet repríz 62
Cena Alfréda Radoka za ženský herecký výkon pro Marii Málkovou

Prévert-Bulis—Borna a kolektiv KABARET PREVÉRT-BULIS

režie Jan Borna, premiéra 15. ledna 2005, počet repríz 59

česká premiéra

Carlo Goldoni—LHÁŘ

režie Hana Burešová, premiéra 16. dubna 2005, počet repríz 91
Cena Alfréda Radoka za mužský herecký výkon pro Jana Vondráčka

Tat'jana Lehenová-Jan Borna MYŠKA Z BŘÍŠKA

režie Jan Borna
premiéra 21. ledna 2006, počet repríz 67

Terry Pratchett-Stephen Briggs MAŠKARÁDA

režie Hana Burešová
premiéra 12. dubna 2006, počet repríz 65

první uvedení

Seneca—FAIDRA

režie Hana Burešová,
premiéra 17. března 2007, počet repríz 50

Irena Dousková ONĚGIN BYL RUSÁK

režie Jan Borna
premiéra 19. ledna 2008, počet repríz 59

česká premiéra

Kchung Šang-žen—VĚJÍŘ S BROSKVOVÝMI KVĚTY

režie J. A. Pitínský
premiéra 9. září 2008
počet repríz 17

první uvedení

J. Borgeson, A. Long, D. Singer SOUBORNÉ DÍLO WILLIAMA SHAKESPEARA VE 120 MINUTÁCH

režie Jan Borna
premiéra 29. listopadu 2008, počet repríz 47

česká premiéra

Marivaux

EXPERIMENT

režie Hana Burešová
premiéra 19. března 2008, počet repríz 20

Běsi

Myška z bříška

Faidra

Vějříř s broskvovými květy

Souborné dílo WS ve 120 minutách

Experiment

FESTIVAL DÍTĚ V DLOUHÉ

11. ROČNÍK DIVADELNÍHO FESTIVALU PRO DĚTI A JEJICH DOSPĚLÉ

pod záštitou primátora hl. m. Prahy Pavla Béma a astronoma a astrofyzika Jiřího Grygara

Jedenáctý ročník festivalu, tentokrát zasvěcený **ROKU ASTRONOMIE** se konal ve dnech 30. května—7. června 2009.

Také letos festival nabídl divákům nejzajímavější inscenace, které v poslední době vznikly v českých a moravských profesionálních divadlech. Hráli jsme dopoledne pro školy, v podvečer a večer pro starší děti a teenagery a o

víkendech odpoledne pro rodiče a děti.

O víkendech jsme připravili tzv. „rodinná odpoledne v divadle“, v rámci kterých kromě divadelních představení proběhly prohlídky zákulisí a byla připravena řada her a soutěží. Soutěže i výstavy se tematicky vázaly k astronomii.

Dětské diváci mohli navštívit kromě jiného například inscenace **Na skle malované** (Divadlo Radost, Brno), **Zlatovláska** divadla DRAK z Hradce Králové, **Kostěj nesmrtelný** Divadla Reduta Brno, **Jája a Pája** brněnského Buranteatru, **Dvacet tisíc mil pod mořem** Divadla A. Dvořáka Příbram nebo inscenace spojené s rokem astronomie: **Návštěvníci** divadla Husa na provázku a **Martanská kronika** brněnské Polárky. V rámci festivalu proběhla premiéra a první reprízy inscenace Divadla v Dlouhé **Děvčátko Momo a ukradený čas**.

Vítězem divácké ankety o Cenu Vojty Šálka - letos v podobě Martana z dílny mladé výtvarnice Marie Ladrové - se stala inscenace **Na skle malované** brněnského divadla **Radost**.

Cenu rady festivalu získala inscenace **Kostěj nesmrtelný**, kterou nastudovala brněnská Reduta.

Doprovodný program pro dětské diváky festivalu: hry ve foyer, návštěva kostymérny, zkouška astronomického dalekohledu

FESTIVAL 13+

2. ROČNÍK DIVADELNÍHO FESTIVALU NEJEN PRO TEENAGERY

FESTIVAL 13+ 17.–21. října 2009

divadelní přehlídka nejen pro teenagery

DEN	ČAS	DILO	DIADLO
SOBOTA	17. 10. 18. HOD.	I NA BATMANA OBČAS PADNE SMUTEK	[DIVADLO TRAMTÁRIE, OLMOUC]
		+ po představení koncert · ZA ŠKOLOU [vstup zdarma]	
NEDĚLE	18. 10. 19. HOD.	JA MALKÁČ	[DIVADLO V DLOUHÉ]
		+ po představení koncert · BEJLÍ [vstup zdarma]	
PONĚLÍ	19. 10. 19. HOD.	BEZRUČ?!	[DIVADLO P. BEZRUČE, OSTRAVA]
ÚTERÝ	20. 10. 19. HOD.	SKLENĚNÝ ZVĚŘINEC	[BURANTEATR, BRNO]
STŘEDA	21. 10. 19. HOD.	MARNOTRATNÝ SYN	[DAMU, PRAHA]

DIVADLO V DLOUHÉ PRAHA PRAHA PRAHA PRAHA

VÍCE NA WWW.DIVADLOVDLOUHE.CZ

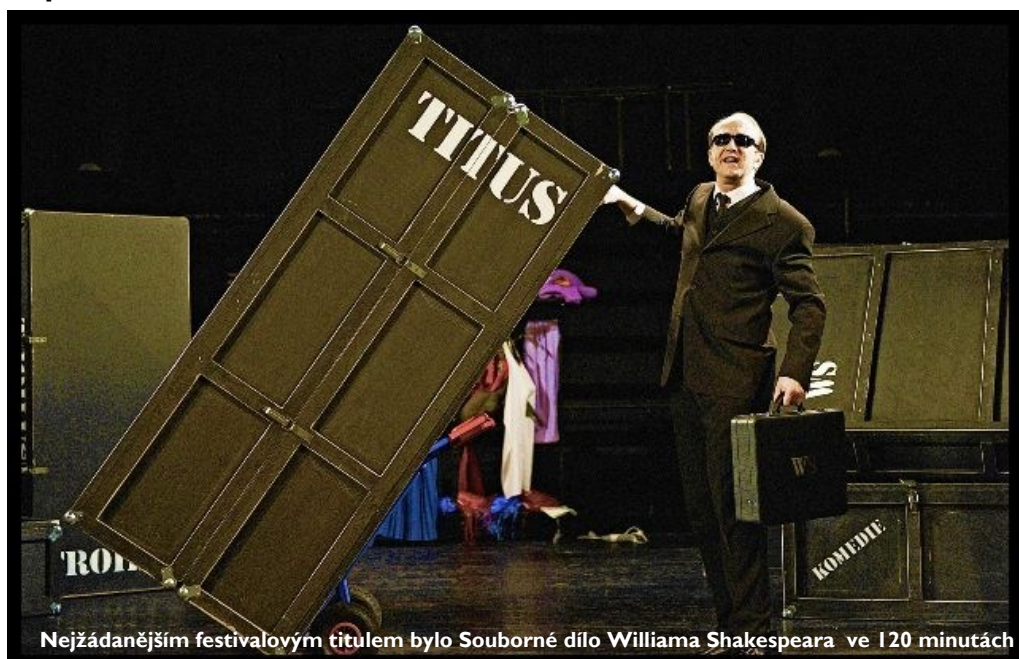
Věková kategorie diváků – teenagerů je divadelníky opomíjena zejména z důvodu obtížnosti komunikace s mládeží v pubertě nebo kolem ní. Divadlo v Dlouhé se jako první divadlo v České republice rozhodlo nabídnout těmto kritickým, ale zároveň velice vnímavým divákům vlastní festival. Jeho druhý ročník proběhl 17.–21. října 2009. Záměr soustředit představení pro teenagery do samostatné přehlídky se ukázal jako divácky atraktivní, všechna festivalová představení byla zcela vyprodána.

Festival 13+ je koncipován jako nesoutěžní divadelní přehlídka nejzajímavějších inscenací pro teenagery od 13, případně od 15 let, což je v domácí divadelně-festivalové nabídce naprostý unikát. Dramaturgie se zaměřuje na 3 okruhy: výběr z repertoáru mimopražských divadel, inscenace uměleckých škol (generační tvorba) a vlastní inscenace Divadla v Dlouhé pro tuto věkovou skupinu. Přehlídka nabízí i dopolední představení pro studenty středních škol a gymnázií.

Diváci mohli vidět například nový titul Divadla Petra Bezruče **Bezruč?!** podle scénáře Jana Balabána a Ivana Motýla nebo inscenaci **Skleněný zvěřinec** brněnského souboru Buranteatr. Naše divadlo reprezentovalo představení “slovenské sekce” **Ja Malkáč**. Stejně jako v předchozích letech jsme dali prostor studentům DAMU. Tentokrát představila katedra alternativního divadla inscenaci **Marnotratný syn**. Olomoucké divadlo Tramtárie hostovalo s představením **I na Batmana občas padne smutek**. Po vybraných představeních proběhly také koncerty kapel **Za Školou** a **Bejlí**. Pro diváky—teenagery jsme připravili speciální festivalové vstupné a řadu cen od dárců a sponzorů.

ÚČAST NA FESTIVALECH

- Inscenace **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách** byla vybrána na **Grand festival smíchu v Pardubicích**, kde získala jednu z hlavních cen, cenu diváků. Další cenu získal Jan Vondráček za nejlepší mužský herecký výkon.
- Nultý ročník festivalu **Týden kejklířů**, který se uskutečnil v květnu v Brně, jsme navštívili s inscenací **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách**.
- V květnu jsme se s představením **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách** zúčastnili 14. ročníku mezinárodního divadelního festivalu **Setkání 2009 Stretnutie**, který je zaměřen na dramaturgické novinky, první uvedení dramatického textu, adaptace a původní dramatickou tvorbu. Pořadatelem je Městské divadlo Zlín.
- Na olomouckém festivalu **Divadelní flóra** jsme v květnu hostovali s představením **Vějíř s broskvovými květy**.
- V červnu jsme se s představením **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách** zúčastnili nultého ročníku divadelní přehlídky **Dream Factory Ostrava**.
- V červnu jsme s inscenací **Solitaire.sk** hostovali na festivalu **Dotyky a spojenia** ve slovenském Martine.
- S představením **Kdyby prase mělo křídla** jsme hostovali na jednodenní přehlídce pro děti **Kašpárkohaní**.
- Září—nejprestižnějšího tuzemského divadelního festivalu **Divadlo** jsme se účastnili s inscenací **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách**.
- **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách** hostovalo v listopadu v bratislavském Štúdiu L+S při příležitosti Festivalu České divadlo.
- Na Slovensku jsme v listopadu hostovali také s inscenací **Ja Malkáč**, a to na Festivalu Astorka bratislavského Divadla Astorka Korzo '90.

Nežádánějším festivalovým titulem bylo Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách

HOSTÉ

představení pro děti

Divadlo v Dlouhé navázalo dlouhodobou spoluprací s divadelními soubory, hrajícími komorní pohádky pro nejmenší děti. Tyto soubory zveme k hostování do divadelního foyer v termínech, kdy nemůžeme z provozních důvodů nasadit vlastní představení na velké scéně. Inscenace zároveň rozšiřují naši programovou nabídku pro děti od tří let.

TATÍNEK NENÍ K ZAHOZENÍ

Stálý host Divadlo LOKVAR hostovalo v Dlouhé s inscenací pro první stupeň základních škol. Autorem i režisérem pohádky je Arnošt Goldflam. Jedná se o komorní představení, založené na kontaktu s dětskými diváky. Pohádku nastudovali dva herci Divadla v Dlouhé Ivana Lokajová a Petr Varga.

POHÁDKA O KLUKOVI, KTERÝ NEUMĚL ZLOBIT

Druhá inscenace Divadla LOKVAR pro první stupeň základních škol, kterou jsme pozvali k pravidelnému hostování. Autorem i režisérem je opět Arnošt Goldflam, stejné je i herecké obsazení.

DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRÁKÝ

Hostování v představením pro mateřské školy a 1. stupeň základních škol. Jedná se o dlouhodobou spolupráci. Komorní představení hrajeme v divadelní kavárně, účinkují Karel Zima a Martin Matejka.

POHÁDKOVÉ NEPOHÁDKY JOSEFA ČAPKA

Divadelní spolek Anima Candida uváděl představení pro nejmenší dopoledne pro školy a o víkendech pro rodiny s dětmi. S loutkami i na živo hráli Miroslav Táborský a Kateřina Táborská.

KDE PŘESPÁVAJÍ POHÁDKY

Další z komorních pohádek divadelního spolku Anima Candida, tentokrát s Kateřinou Táborskou a Karlem Zimou.

ČERVENÁ KARKULKA aneb To je náhodička

Karel Zima a Jarmil Škvrna pravidelně hostují ve foyer se svou netradiční „popletenou“ Červenou Karkulkou. Inscenace je založena na spolupráci s dětskými diváky.

HOSTÉ

představení pro děti—pokračování

O PERNÍKOVÉ CHALOUPCE

Divadlo z PRAKU hostuje pravidelně v Divadle v Dlouhé s pohádkou plnou vtipu, písniček a poučení. Představení rozšířilo nabídku titulů pro děti od tří let.

AUCASSIN A NICOLETA

Další z řady stálých hostů divadla. Představení na motivy středověké francouzské legendy je určeno druhému stupni základních škol. V režii Michaely Homolové účinkují Peter Varga a Martin Veliký. Představení hrajeme dopoledne pro školy i o víkendech pro rodiče s dětmi.

STARÉ POVĚSTI ČESKÉ

Soubor Balet Praha—Pražský komorní balet Pavla Šmoka zahájil pravidelnou spolupráci s Divadlem v Dlouhé již vloni. Soubor známých Jiráskových Starých pověstí českých představuje choreografka a režisérka Lucie Holánková jako syntézu tanečních a hereckých prvků.

TANEC PRALESA

Taneční centrum Praha se systematicky věnuje dětskému divákovi již od roku 1994. Tanec pralesa v podání tanečniců Pražské konzervatoř propojuje techniky klasického, moderního i jazzového tance s prostředky současného tanečního divadla - je to unikátní projekt i v mezinárodním kontextu.

TAJNÝ DENÍK ADRIANA MOLEA

Ostravské Divadlo loutek hostovalo v Divadle v Dlouhé v listopadu se dvěma reprízami bestselleru pro „náctileté“ Tajný deník Adriana Molea. Představení jsme uvedli dopoledne pro školy a odpoledne pro Klub mladého diváka.

HOSTÉ

představení pro dospělé diváky

ANTIGONA—ROCK OPERA

Agentura Příkrý les uvedla v Divadle v Dlouhé opakovaně rockovou operu autorů Milana Steigerwalda a Pavly Forest **Antigona**.

Velmi společenské tance

VELMI SPOLEČENSKÉ TANCE

Po velmi úspěšném hostování na festivalu I3+ jsme znovu pozvali k hostování absolventy Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU.

MARNIE—pražská premiéra

Brněnské divadlo Reduta hostovalo v Dlouhé v březnu s inscenací režiséra J. A. Pitínského **Marnie**. Hra W. Grahama je strhující příběh psychicky narušené ženy a muže, který se ji snaží zachránit. Jedná se o jedno z nejzajímavějších představení probíhající sezony.

Marnie

ZJASNĚNÁ NOC—premiéra

Pražský komorní balet Pavla Šmoka představil v březnu v Dlouhé premiéru nového představení, které vzniklo při příležitosti 45. výročí založení původního Baletu Praha. Repríza se uskutečnila v červnu.

CESTOU KRAJINOU—premiéra

Folklorní soubor Gaudeamus, který se řadí mezi přední česká folklorní uskupení, vystupuje v Divadle v Dlouhé pravidelně. V březnu představil svou nejnovější inscenaci **Cesou krajinou**.

V JÁMĚ LVOVÉ—pražská premiéra

Jedno z nejlepších českých divadel Slovácké divadlo z Uherského Hradiště přivezlo poprvé do Prahy svou novou inscenaci **V jámě lvové**. Příběh nadaného židovského herce za druhé světové války režíroval Igor Stránský.

JAPONSKÉ FRAŠKY KJÓGEN

Brněnské Malé divadlo kjógen bylo založeno roku 2001 z podnětu českého dramatika, režiséra a mima Huberta Krejčího. Kjógen se vyvinul jako žánr ve 14. století a pro svůj význam byl spolu s divadlem Nô prohlášen organizací UNESCO za světové kulturní dědictví. Malé divadlo kjógenu usiluje o tvůrčí přenos těchto tradičních japonských frašek kjógen do českého prostředí. Jedná se o ojedinělý a dlouholetý projekt vzájemné kulturní spolupráce mezi českými a japonskými profesionálními divadelníky, podporovaný pravidelně pořádanými dílnami, v rámci nichž je vždy za účasti japonského mistra nastudována nová hra v češtině. Kjógeny navštívili zejména zájemci o orientální divadlo. Mnozí z nich se s touto specifickou divadelní formou poprvé setkali v naší domácí inscenaci **Vějíř s broskvovými květy**. Pro velký zájem jsme pozvali Malé divadlo kjógenu k hostování opakovaně.

Malé divadlo kjógenu

HOSTÉ

představení pro dospělé diváky—pokračování

Thomas Bernhard—**SÍLA ZVYKU**

Inscenace brněnského Městského divadla v režii kmenové režisérky Divadla v Dlouhé Hany Burešové jsme v listopadu uvedli v pražské premiéře. Síla zvyku je o touze po absolutní dokonalosti, která je však v neslučitelném rozporu s banální, všední a ponižující realitou. Protagonistou tohoto absurdního divadla je dominantní mužská postava, jíž se jeho megalomanská a tedy nenaplnitelná touha po dokonalosti stává krutou i směšnou posedlostí, s níž tyranizuje a deprimuje své okolí a nakonec i sebe.

OKNA DO DUŠE

Balet Praha—Pražský komorní balet Pavla Šmoka uvedl v Dlouhé v listopadu v premiéře a v prosinci jako reprízu komorní večer tří choreografií nastudovaných při příležitosti 50. výročí úmrtí Bohuslava Martinů v choreografiích Jana Kodeta, Petra Zusky a Davida Stránského.

Ladislav Stroupežnický—**NAŠI FURIANTI**

V rámci přehlídky České divadlo představilo pražským divákům Slovácké divadlo Uherské Hradiště jeden z klenotů české dramatické klasiky v režii Igora Stránského. Ve své době odvážně realisticky pojatá „satirická veselohra ze současnosti“ Naši furianti nejenže za sto dvacet let od svého vzniku (premiéra se uskutečnila v r. 1887) neopustila česká jeviště, ale svou žánrovou klasifikaci „ze současnosti“ si s nadsázkou udržela dodnes.

Stroupežnický totiž popsal nebývale přesně bohatě charakterově propracovaně českou povahu obecně. Každý jistě ze svého okolí zná nějakou Verunku a nějakého Václava, jejichž zaslíbení brání nevraživost obou rodin kvůli majetku či postavení ve společnosti, všem nám bude povědomá parta potouchlých „výborů“ řídících blaho nás všech, anebo frašku připomínající volba představené osoby.

Napsali o nás

Goldflamův Hitler je tatkovským pacifistou

(Jiří P. Kříž, Právo)

Eva Braunová plete Ádíkovi svetr z ovčí vlny požehnané Tisem ze Slovenského štátu. Maličko fýrera eroticky provokuje, on se ale chystá učinit univerzálním dědicem svého vlčáka Blondyho. Pro stále se kočkující kamarády Göringa, Goebbelse a Himmlera připravuje lentilky z českých čokoládoven, na zkoušku s troškou cyankáli. To všechno U Hitlerů v kuchyni namíchal Arnošt Goldflam do šesti černočerných anekdot. Po brněnském HaDivadle, olomouckém Moravském divadle a scénickém čtení v Divadle Kolowrat stal se tento Goldflamův ohňostroj – ve výkladu Jana Borny v žánru velké operety – hlavním chodem oslav osmdesátin Divadla v Dlouhé. Stalo se 4. prosince, na den přesně poté, co v roce 1929 Písní pouště zahájila v Dlouhé ulici provoz Jeřábkova Velká opereta. Goldflam nakreslil ale U Hitlerů v kuchyni obrázek ještě z hlubší minulosti, z šerých časů výprodeje habsburského mocnářství. Připomněl setkání pacifisty Hitlera se snílkem Stalinem na brněnském nádraží. První jede k přijímačkám na vídeňskou akademii, druhý do Švýcarska za revolučními zkušenostmi. Oba se podělí o krajíc s hrachovou kaší, Adolf byl přece vegetarián, má jen trochu strach, aby po té kaši u zkoušek moc neprděl. Politují chlapečka Taboriho, kterého otec zapomněl na perónu pod Špilberkem na vyjíždě z Budapešti do Prahy. Fantazii Goldflama a Borny se klaním. Arnošt po smrti dramatika Georga Taboriho převzal štafetový kolík jeho sarkasmů a ironií, jimiž židovský autor naplňoval ústřední téma her dotýkajících se tak či onak holocaustu. Jan pro změnu oživil náhled do Hitlerova soukromí velkooperetním hávem (Vlastimil Zavřel, Hana Czivišová). Každá crazy anekdota má svého Hitlera (Pavel Tesař, Miroslav Hanuš, Jan Vondráček, Čeněk Koliáš, Magdalena Zimová, Vlastimil Zavřel). Bornaova myšlenka varovná: Hitlerové se mohou v nejrůznějších podobách a stupních pomatenosti zjevit v kterékoli části světa kdykoli před ním i po něm. Uvěříme i poslání: Když rozdal Adolf svým mordkamarádům lentilky, sbalili s Evou kufry a frnkli do Ria. Hitler se stal znovu pacifistou, malířem latinskoamerických zátiší, tatškou chudých brazilských dětí a velkým propagátorem nové vlasti. Dědice má i v Čechách a na Moravě, v domovině autora hry. Ještě nedávno viděli věci kolem nás oddaně zarudlýma očima, a dnes všechno kolem podle nich jemně a zázračně zmodralo. Z petřínské rozhledny dokonce celá planeta.

Suverénní Calderón v Dlouhé

(Marie Reslová, Hospodářské noviny)

Hrdina Calderónovy hry Lékař své cti, kterou uvádí Divadlo v Dlouhé, zachraňuje svou dobrou pověst a očišťuje své jméno tak dlouho, až se stane vrahem. Hru, která ukazuje takové pojetí veřejné cti, jež může s požehnáním mocných skrýt zločin spáchaný na nevinné oběti, režírovala Hana Burešová. Inscenace odkazuje vypjatou stylizací k baroknímu divadlu, k době, v níž text vznikl, její duch je ale současný. Ambice vést myšlenkovou paralelu mezi starým příběhem a naší zkušeností je i v její artistní formě zjevná. Scénografie Martina Černého vychází z kontrastů bílé a černé, její dominantou je posuvný "altán" s černými tylovými závěsy, který zjednodušeně cituje barokní architekturu. V převažující temnotě cítíme čas úpadku, vidíme zjemnělost až makabrální. Efektní kostýmy Hany Fischerové tuto koncepci ještě podtrhují, španělská silueta, krajky, dynamicky se vlnící pláště, závoje... V detailech (černé brýle, střih kalhot) se ovšem objevují současné prvky. Burešová má s Calderónovými texty už dvojí úspěšnou zkušenost. Inscenovala Zázračného mága v Národním divadle a Znamení kříže v Městském divadle Brno. Suverénně staví inscenaci na hraně čistého patosu a groteskní pokřivenosti. Tyto prostředky jí umožňují demonstrovat případ, kdy se ctnost působením okolností a lidského sklonu k sebelásce a pýše zvrhává ve svůj opak. Perverzní pojetí cti, které Don Gutierre (Miroslav Táborský) dovede do důsledku bestiálně krutou, rafinovanou vraždou své ženy Dony Mencii (Helena Dvořáková), vlastně jen otvírá cestu jeho šílené žárlivosti a společensky "legalizuje" jeho zvrácený čin. Táborský hraje ctižádostivého šlechtice jako člověka, který si až fanaticky zakládá na bezchybné formě a prestiži. Mezi jeho psovskou oddaností k ženě a touhou pomstít její, vlastně nevinné, selhání, není místo pro skutečný cit. Dvořáková má obdivuhodnou schopnost naplnit patetické role žen zasažených hlubokým citem věrohodnou přirozeností. Je skvělá i v této inscenaci. Menciiina svůdce Infanta dona Enriquea vybavil Miloslav König dábelským zevnějškem: efektní držení těla. Milostné svody narcistního mladého vzplanutí. Důvěřivá Mencía se ze všech mužů, ale nemá šanci této vlnící se kobře vytříbená, krásná, ale chladná. Přestože vyměla hluboce zasáhnout, pohnout a rozrušit, úsudku.

Napsali o nás—pokračování

Do Dlouhé dorazili zloději času

(Vojtěch Varyš, Divadelní noviny)

Německý spisovatel Michael Ende to se svými myslivými pohádkovými příběhy pro děti i dospělé neměl vůbec lehké. Masový úspěch a většinová čtenářská interpretace dokáže bujarou a pestrou fantazii redukovat na standardní, trochu přehnanou povídačku a úvahy o podstatě světa zestručnit na několik klišé z kuchyňského kalendáře. Ostatně jeho nejslavnější kniha Příběh, který nikdy nekončí v nerovném souboji s hydrou mainstreamového velkofilmu jednoznačně prohrála. Když se ještě o něco citlivějšího Děvčátka Momo chopilo Divadlo v Dlouhé, nebyl tak úplně důvod k obavám. Opravdu? Jiří Havelka má pověst mladého, invenčního a nadějného režiséra. Nemůžu se zbavit pocitu, že mu to mnohem více sluší v anarchistickém komediantství kabaretní skvady Vosto5, zatímco ve vlastní režijní práci v nekamenných, leč přesto již stabilizovaných divadlech se trochu ztrácí. To třeba ukázala poněkud bezradná režie Marberova Dona Juana v Soho v ostravském Divadle Petra Bezruče, kde mu ovšem, pravda, podráždila nohy i slabomyslnost původního textu britského autora. Endeho Momo a zloději času, známí též pod názvem Děvčátko Momo a ukradený čas, bohužel nakonec – navzdory schopnostem a pověsti jak Jiřího Havelky, tak nesporně vynikajícího souboru Divadla v Dlouhé – dopadli přesně tak, jak neměli. Jako pohádka o boji dobra se zlem. Na okraji městečka se usadí tajemná dívka Momo, která si vzápětí získá srdce dětí i dospělých a přes původní snahy nově přichodzí nějak „ustájit“ ji nakonec všichni v jejím samostatném životě veselého dětského bezdomovce, který všem rozdává radost, smích a fantazii, podporují a chrání. Nicméně v Divadle v Dlouhé se nedozvíme (a není to chyba výborné Michaely Doležalové!), proč a čím si je všechny Momo získala, co je na ní tak kouzelného – musíme tomu věřit. Nebo si vzpomenout na četbu Endeho románu. O něco později do města přicházejí tajemní šediví muži, kteří všechny dospělé obyvatele postupně obloudí a začnou jim krást čas – a dětem seberou hry a nahradí je povinnostmi. Až musí Momo vytáhnout do boje... a zachránit svět. Samozřejmě. Jenomže kouzlo Endeho šedých mužů bylo a je právě v tom, že nebyli od začátku jasným zlem: byli přece šedí – ani děsiví ani odpudiví (jako jsou od začátku v Havelkově inscenaci), trochu tajemní, trochu přitažliví (jakby ne, jde o úspěšné obchodní cestující a reklamní agenty – a ti si pozornost každého nezískají svou děsivostí a odpudivostí!). Vzbuzovali nejrůznější asociace, probouzeli fantazii a nabízeli bohaté možnosti. Nic takového ovšem na jevišti v Dlouhé neuvidíme. Jako diváci tak nemáme šanci šedým mužům podlehnout, abychom vzápětí s obyvateli městečka procitli, když už je skoro pozdě – a mohli být vděční Momo, že nás i je zachránila. Mnoho prostoru bohužel nezbývá ani na úvahy a dispute o smyslu a významu pojmu čas a ekonomické metaforice, s jejíž pomocí se k času prakticky výhradně vztahujeme – vždyť sousloví „nemám čas“, „ztráta času“, „získat čas“ používáme běžně všichni. Jsou tu samozřejmě vynikající herci, kteří v Dlouhé zachrání vlastně každou situaci – kromě Michaely Doležalové zmiňme několik rolí Magdalény Zimové (dětští diváci aplaudovali hlavně její komické rychle pomalé želvě, já více ocenil famózního uličníka Paola). Kouzelní byli Martin Veliký a Čeněk Koliáš jako nezbední a posléze sužovaní kluci, přesný Miloslav König jako neodolatelný pábelský mladík Gigi. Hlavním nedostatkem inscenace je – paradoxně – opět ČAS. Potřebovala být mnohem delší a hlavně neuspěchaná, aby se do ní kromě základní ohlodané kostry dostalo všechno podstatné, o čem psal Michael Ende, což však předvést na jevišti by se rovnalo zázraku. Ale od koho jiného, když ne od Divadla v Dlouhé, bychom zázraky měli chtít?

Velká opereta Píseň pouště v novém hávu

Jiří P. Kříž

V Divadle v Dlouhé se k oslavě osmdesátin kdysi Velké operety, později Divadla Jiřího Wolkra, podařilo zrekonstruovat vůbec první kousek, který měl premiéru 4. prosince 1929: nyvou a srdceryvnou velkou operetu Píseň pouště.

Obnovy se ujala režisérka Hana Burešová. Za chybějícího dirigenta řídila vznešené torzo sama, a přímo z orchestrálního. Z jeviště ji vydatně pomáhal ukáznit náročné voicebandové sbory Miroslav Táborský. Premiéra se uskutečnila 4. prosince 2009.

Jen s kapesníkem!

Píseň pouště přivezli do Prahy z Ameriky, kde ji operetně uňahňal Sigmund Romberg na text Otto Harbacha a Oscara Hammersteina. Úroveň překladu Arnošta Jarola je srovnatelná se současnými muzikálovými slátaninami pražské provenience. /pokračování na další straně

Napsali o nás—pokračování

Ani na konci dvacátých let Píseň pouště neomráčila. Ke všemu se někde ztratila partitura, kterou do Velké operety pomáhal uvést Oskar Nedbal. Inscenátoři Divadla v Dlouhé byli proto nuceni improvizovat, dílo částečně zkrátit a orchestr nahradit tajemně i jásavě znělým *a cappella*.

Tím se ale soubor Divadla v Dlouhé ocitl na vlastní parketě. Píseň pouště prožili herci se vši opravdovosti příběhu o lásce zdolávající protivenství. Proměnili ho v drama, na které je možné vypravit se jen s kapesníkem, citlivé dámy raději se dvěma.

Mezera vyplněna

Výborní pěvci a pěvkyně, znamenitě sehraný sbor, nádherná výprava. Od dob operety v Karlíně neměla Praha podobnou hudební scénu. Divadlo v Dlouhé vyplňuje tak citelnou mezeru v divadelnictví Prahy.

Zajímavé: Tak to cítil recenzent už v roce 1929. Jenom místo Karlína uvedl Vinohradské divadlo a místo V Dlouhé Velkou operetu. Jeden rozdíl tu ale patrný je. Jak se sluší a patří, navlékla Hana Burešová Písní pouště slušivý kabát parodie.

Ela a Hela stopují natruc Ivanu Vyskočilovi

V Divadle v Dlouhé měla světovou premiéru juvenilie Václava Havla ze Zábradlí

Jiří P. Kříž

Jakápak by to byla oslava osmdesátin bez světové premiéry?! V Divadle v Dlouhé jeden takový skvost pro velkou slávu upořádanou na začátku prosince objevili: Ela, Hela a stop Václava Havla.

Hříčka měla divný osud. Mladý Václav ji napsal na začátku divadelní, disidentské až prezidentské kariéry, tedy v čase praktikovaného kulisáctví v Divadle Na zábradlí. Měla být součástí Autostopu Ivana Vyskočila. Ale nebyla.

Dvě u patníku

Nikdo z pamětníků si už nevzpomíná, proč výstup dvou viktoriánsky přísných stopařek z Autostopu zmizel. Jedni tvrdí, že byl nevalný, druzí naopak zdůrazňují, že ho Havel, tehdy ještě nezakázaný, napsal tak mistrovsky, že v té hře převyšoval všechno ostatní, takže proto v ní figurovat nemohl.

Ela a Hela si jednoho dne usmyslely, že prozkoumají, jak to s tím nemorálním a mravy ničícím způsobem cestování je. A že udělí mlsným řidičům, výchovně se podílejícím na devastování hodnot zejména u mladých, lekci z počestnosti.

V duchu vlastních morálních zásad, lidské hrdosti, dobrého vychování a společenského postavení stojí tedy na krajnici u patníku – a nikdo jim nezastaví. Pobuřuje je to, protože lekci udělit chtějí a nemají komu.

Jaroslava Pokorná a Naďa Vicenová hrají dámy v nejlepších letech, v černých šatech neprodyšně upnutých až po bradu, zkrátka jako vystřižené z viktoriánských kalendářů. Mudrují, durdí se, brblají, zlobí se. Na řidiče, na mladé, na svět.

Vonná trest' díla

Dočkají se. Řidič ale nezastavil kvůli nim, nýbrž jednoduše proto, aby si ulevil. Nenápadné dámy, které na něho nemávaly, přehlédl. Než chlapovi vyloží své etické zásady, hrdost, vychování a postavení, zase nastartuje a odjede.

Už víme, proč Ela, Hela a stop nebyly dosud uvedeny: Václav Havel do nich na prahu vlastní cesty vložil vše, co později rozprostřel ve svých hrách. A všechno po těch stopařkách Ele a Hele napsal vlastně na truc Ivanu Vyskočilovi.

